технологічного), онтологічному (компетентнісний підхід), технологічному (практична підготовка до професійної діяльності).

Список використаних джерел:

1. *Балута Т. П. Дуальність освіти як фактор модернізації сучасного суспільства. Перспективи.Соціально-політичний журнал. 2021. № 1. С. 98-102.*
2. *Бойчевська І. Роль системи дуальної освіти у професійній підготовці молоді у Німеччині. URL: https://nmcpto.sumy.ua/wp-content/uploads/2017/04/Дуальна-система-Німеччини.pdf.*
3. *Дуальна форма здобуття освіти у закладах вищої та фахової передвищої освіти очима роботодавців: аналітичний звіт / Бучинська О. В., Давліканова О. Б., Лилик І. В., Чайковська А. Б. Київ, 2020. 98 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/11/10/Dualna_2_2%20edit%206-11.pdf.*
4. *Есенина, Е. Ю. О модели профессионального образования с учетом опыта Германии и Финляндии. Профессиональное образование. Столица. 2014. № 11. С. 17–20.*
5. *Про впровадження елементів дуальної форми навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників : наказ М-ва освіти і науки України від 23.06.2017 р. № 916. ULR : https://osvita.ua/legislation/proftech/56443/*
6. *Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» від 19 вересня 201 р. № 660-р. URL: https://zakon.rada. gov.ua/laws/show/660-2018-р)*

УДК [004.032.6:070:654.19]-047.22:37.091.321:811.11

***Кубська Лариса**, викладач*
Відокремлений структурний підрозділ
«Львівський навчально-науковий центр професійної освіти»
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова,
м. Львів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МЕДІАІМУНІТЕТУ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ВІЙНИ

***Анотація**. У статті розглянуто значення медіаграмотності для педагогічних працівників після повномасштабного вторгнення російського агресора. Визначено складові медіаімунітету сучасного педагога та особливості його формування в умовах фізичної та інформаційної війни.*

***Ключові слова**: медіаосвіта, медіаграмотність, медіаімунітет, педагогічні працівники, інформаційна війна*

Kubska Larysa
Lecturer, Separate Structural Subdivision
«Lviv Educational and Scientific Center for Vocational Education»
Dragomanov National Pedagogical University
Lviv, Ukraine

FEATURES OF THE FORMATION OF MEDIA IMMUNITY OF TEACHERS IN THE CONDITIONS OF WAR

Abstract. *The article considers the importance of media literacy for teaching staff after the full-scale invasion of the Russian aggressor. The components of the media immunity of a modern teacher and the peculiarities of its formation in the conditions of physical and information war are determined*

Key words: *media education, media literacy, media immunity, teaching staff, information warfare.*

Медіаосвіта допомагає усвідомити способи використання масової комунікації в суспільстві; аналізувати медіатексти та критично оцінювати запропоновані в них цінності, політичні, соціальні, зокрема освітні, комерційні та культурні інтереси, а також створювати і поширювати через мережу власні медіатексти.

Значення медіаосвіти педагогів в умовах фізичної та інформаційної війни суттєво зросло. Одним із надважливих викликів сьогодення є формування медіаімунітету на основі медіаграмотності та критичного мислення, що стало питанням національної безпеки. Крім цього, освітяни змушені освоювати ресурси, інструменти й платформи, щоб адаптувати формат кожного заняття до онлайн-навчання.

Медіаосвіта в Україні забезпечується шляхом реалізації основних положень, сформульованих у Концепції впровадження медіаосвіти в Україні, головним завданням якої є *сприяння формуванню*:

- *медіаінформаційної грамотності* (комплексу умінь, знань, розуміння і відносин, що дозволяють безпечно користуватися медіа; мати базові знання щодо різних видів контентів; використовувати можливості, які з’явилися з розвитком ІКТ; сформованого алгоритму дій щодо захисту власної інформації в мережі);
- *медіаімунітету* особистості (здатність абстрагуватися від агресивного медіасередовища і шкідливим інформаційним впливам; знання і вміння, що необхідні для захисту психологічного здоров’я при споживанні інформаційного продукту, відсіювання інформаційного сміття та виявлення прихованих деструктивних впливів);
- *рефлексії і критичного мислення* як психологічних механізмів, що забезпечують усвідомлене використання інформації й самостійний вибір тактики взаємодії з тим чи іншим медіаресурсом; критичних знань щодо адекватного критичного осмислення змісту інформації та мети її поширення, що допоможуть розвинути здатність протистояти деструктивним впливам у мережі);
- *здатності до медіатворчості та спеціалізованих аспектів медіакультури* [2].

За умов війни перед педагогічними працівниками постало завдання навчитися швидко розрізняти дезінформацію, протистояти їй, а також вчити цьому інших.

Мета статті – проаналізувати значення медіаграмотності для педагогічних працівників після повномасштабного вторгнення російського агресора, визначити складові медіаімунітету сучасного педагога та особливості його формування, враховуючи виклики сьогодення.

Актуальність цього питання засвідчують дослідження, що присвячені медіаосвіті та медіаграмотності, зокрема О. Мороз, О. Рудь, І. Наумук, В. Різун, В. Іванова, Г. Онкович, О.Волошенюк, Б. Потятиника та інші.

До часу російської агресії у сфері медіаграмотності спостерігалися три типи активностей: навчальні програми; фактчекінг/протидія дезінформації/ декодування фейкових новин; створення контенту з медіаграмотності [4].

В умовах інформаційної війни акценти змістилися, адже вимогами часу є спростування фейків російської пропаганди та верифікація інформації.

Протистояти такій формі агресії може тільки медіаграмотна людина зі сформованим медіаімунітетом, що є є одним із завдань медіаосвіти.

Складовими медіаімунітету сучасного педагога є здатність абстрагуватися від агресивного медіасередовища і шкідливого інформаційного впливу; знання і вміння, що слугують для захисту психологічного здоров’я при споживанні інформаційного продукту, відсіювання інформаційного сміття та виявлення прихованих деструктивних впливів в середовищі учнів і студентів [3].

В умовах війни на перше місце вийшли вміння аналізувати джерела інформації та звертати увагу на фаховість експертів, розрізняти інформаційні вкиди агресора, фейки російської пропаганди та візуальну агресію у ЗМІ та соцмережах, бачити небезпеку не лише в перекрученій інформації, але й у розсіюванні паніки.

Важливо у щоденній практиці довіряти лише офіційним джерелам інформації. Для їх пошуку в Україні складено список офіційних джерел інформації під час війни з росією [5].

Офіційними джерелами часто нехтують через запізнілу інформацію, але це пов'язано з тим, що вона перевірена та має завданням не нашкодити ні цивільним, ні військовим українцям, а також зберегти психічне здоров'я.

В умовах війни люди намагаються прискіпливіше ставитися до інформації, яку споживають.

Після повномасштабного вторгнення чимало педагогів активували навички медіаграмотності та критичного мислення й допомагали кіберполіції моніторити ворожі платформи, знаходити фейкові акаунти і сповіщати про них [1].

Проте освітянам потрібно розвивати навички фактчекінгу. Адже особливістю роботи педагогічних працівників у період інфодемії постправди є врахування поширення дезінформації, яка апелює до емоцій аудиторії, нехтуючи об'єктивними фактами.

Аналіз і формування інформаційного поля в Україні особливо важливий для того, щоб розуміти де безпечно брати інформацію, розуміти і протистояти ворогу на інформаційному фронті. Такі знання необхідні педагогам для особистого використання, а також для того, щоб впроваджувати медіаграмотність серед молоді.

Загострення потреби в інтенсифікації розвитку медіаосвіти зумовлено необхідністю протистояти необдуманому користуванню потенціалом медіапростору.

Медіа потужно й суперечливо впливають на освіту молодого покоління, часто перетворюючись на провідний чинник його соціалізації, стихійного соціального навчання, стають засобом дистанційної і джерелом неформальної освіти. До цього додаються недосконалий захист дитини від медіаконтенту, що може шкодити її здоров'ю та розвитку, відсутність механізмів ефективної саморегуляції інформаційного ринку, які не допускали б недоброякісної медіапродукції, низькоморальних ідеологем та цінностей, інших соціально шкідливих інформаційних впливів.

Отже, значення медіаграмотності педагогічних працівників після повномасштабного вторгнення російського агресора зросло і стало частиною захисних механізмів українського суспільства. Освітяни виконують надважливу місію, адже вивчають самі й допомагають молоді розвинути навички медіаграмотності та критичного мислення, використовують ресурси, інструменти й платформи, щоб адаптувати формат кожного заняття до онлайн-навчання.

Медіаосвіта, формування медіаграмотності є пріоритетними і чимало організацій та інституцій допомагають із їх поширенням і впровадженням з метою адекватного сприйняття теперішньої дійсності, успішному протистоянню ворогові на інформаційному фронті.

Список використаних джерел:

1. Катерина Молодик: «Вчитель не може викладати медіаграмотність, якщо сам не є медіаграмотним» // Детектор медіа. URL: https://ms.detector.media/mediaosvita/post/30538/2022-10-30-kateryna-molodykvchytel-ne-mozhe-vykladaty-mediagramotnist-yakshcho-sam-ne-ie-mediagramotnym/

2. Концепція впровадження медіаосвіти в Укра- їні (нова редакція) / за ред. Л.А. Найдьонової, М.М. Слюсаревського. Київ, 2016. 16 с. URL: https:// ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27- kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini- nova-redaktsiya/ (дата звернення: 22.12.2021).

3. Кубська Лариса. Складові формування медіаімунітету в педагогічних працівників // Сучасні тенденції розвитку освіти й науки : проблеми та перспективи: зб. наук. праць / [гол.ред. Ю.І. Колісник-Гуменюк]. Київ–Львів–Бережани– Гомель–Кєльце, 2021. Вип. 8. С. 63-67.

4. Під час війни довіра до офіційних джерел інформації має виходити на перший план // Академія української преси. URL: https://www.aup.com.ua/pid-chas-viyni-dovira-do-oficiynikh-dzher/

5. Список офіційних українських джерел інформації під час війни з росією. URL: https://www.6262.com.ua/news/3382599/spisok-oficijnih-ukrainskih-dzerel-informacii-pid-cas-vijni-z-rosieu

УДК 81’276.6:811.161.2

Гасюк Галина,
викладач-методист
ВНКЗ ЛОР «Львівська медична академія імені А. Крупинського»
м. Львів, Україна

ДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ

Анотація. *У статті розглянуто актуальні питання культури професійного спілкування, зокрема її комунікативна складова, що спрямована на посилення професійної підготовки майбутнього фахівця. З’ясовано дидактичне значення вивчення української мови для опанування фахової освіти. Запропоновано комплекс комунікативних знань і вмінь, що складають комунікативну компетентність фахівця.*

Ключові слова: *професійне спілкування, комунікативна компетентність, мовна особистість, дидактика.*

Hasiuk Halyna,
Methodist teacher
VNKZ ENT " A. Krupynsky Lviv Medical Academy"
Lviv, Ukraine

DIDACTIC ASPECTS OF PROFESSIONAL COMMUNICATION

Abstract. *The article examines topical issues of the culture of professional communication, in particular its communicative component, aimed at strengthening the professional training of the future specialist. The didactic significance of studying the Ukrainian language for mastering professional education has been clarified. A set of communicative knowledge and skills that make up the communicative competence of a specialist is proposed*

Key words: *professional communication, communicative competence, language personality, didactics*

Українська мова є важливою навчальною дисципліною, опанування якої сприяє формуванню національно свідомої, духовно багатої мовної особистості. Вивчення рідної мови має освітнє, виховне і розвивальне значення.